

„Ukrajinci cítí naši podporu,“ říká Jan Mrkvička v rozhovoru pro Český rozhlas

19.4.2023 - | Člověk v tísní

Válka je nyní pro všechny Ukrajince absolutní prioritou. Přestože Ukrajina není více než rok po ruské invazi zcela ochromena, dopady ozbrojeného konfliktu obyvatelé pocítují. „Veškerá lidská síla nebo finanční prostředky se soustředí do toho hlavního, což je zachování Ukrajiny jako takové. To se odráží na všem,“ popisuje v rozhovoru pro iROZHLAS.cz Jan Mrkvička. Ředitel humanitární a rozvojové sekce Člověka v tísní mluví také o aktuálních potřebách země.

Před pár dny jste se vrátil z východní Ukrajiny, kde jste se pohyboval více než týden. Jak to tam na vás působilo?

Situace na Ukrajině jako takové je extrémně různorodá a to platí i o její východní části. Byl jsem ve dvou oblastech. Nejprve na severu v Černihivu, což je oblast, která byla krátkodobě dobyta ruskou armádou na začátku války, ale hned po měsíci byla zpátky osvobozena. Lidé se do velkých měst vrátili, v zásadě to tam funguje. Občas do nějakého domu spadla raketa, v takových případech dodáváme okna a zasklíváme zničené domy.

„V menších městech a vesnicích třeba nefunguje zemědělství nebo nejsou otevřené všechny obchody, ale lidé se vrátili i tam. Jsou tedy z části závislí na humanitární pomoci, ale obydlí, která byla zničena, se pomalu dávají dohromady,“ říká Jan Mrkvička.

Navštívil jsem třeba jednu menší vesničku, která čítá zhruba 400 obyvatel. A ti to líčili tak, že jeden den k nim přijely ruské tanky, vojáci tam postavili stan, pár domů rozstříleli, když zjistili, že v nějaké rodině měli vojáka, tak ostatní členy perzekvovali a odtáhli je do sklepa pod školou. Ve sklepě je na měsíc zavřeli, necelých 400 lidí tam bylo namačkáno v malých místnostech, popisovali to jako prostředí ve věznicích. To si asi málokdo umí představit.

Jak Ukrajinci reagují na pomoc, kterou jim tam nabízíte? Liší se to zase podle oblasti a typu pomoci?

To bych ani neřekl. Škála naší pomoci je skutečně široká – už jsem zmiňoval opravy domů i finanční pomoc, dále třeba opravujeme vodovodní rozvody, poskytujeme psychologickou pomoc. Ale reakce je vždycky stejná. Když už je realizována, jsou za ni lidé vděční. A to se týká jak běžných lidí, tak i různých starostů a starostek. Všichni vědí, že by se bez toho teď neobešli.

Naznačil jste, že se snažíte angažovat i v psychické podpoře Ukrajinců. Předpokládala bych, že jak válka postupuje, protahuje se a není viditelný její konec, tato poptávka bude narůstat. Nebo se mýlím?

Provozujeme linku psychologické pomoci, máme mobilní týmy psychologů, pracujeme s dětmi, máme několik center jenom pro děti. Snažíme se pomáhat, jak jen to jde i v tomhle ohledu.

Je hrozně silně znát, že lidé jsou odhodlaní a vědí, že to potrvá ještě dlouho. Nikdo nevěří, že válka skončí do léta. Optimisté hovoří o tom, že to bude trvat dva až tři roky, pesimisté nepočítají, že by válka skončila v horizontu deseti let. Protože dobýt zpátky pozice, které Rusko obsadilo po roce 2014, bude velmi složité z vojenského hlediska.

Lidé nejsou v očekávání, že to skončí za měsíc, jsou připraveni to vydržet dlouho. Čím déle to bude, tím to bude těžší, ale ten největší šok přijde až potom.

<https://www.clovektisni.cz/ukrajinci-citi-nasi-podporu-rika-jan-mrkvicka-v-rozhovoru-pro-cesky-rozhl-as-10231gp>